

Model of Social Security in Ethnic Cities (Case Study: Ramhormoz City)

Received: 11, March, 2022

Accepted: 14, April, 2022

Article type: Research Article

PP: 31-66

DOR:

Karamatullah Ziari

Professor, Department of Geography and Urban Planning, University of Tehran, Tehran, Iran (Corresponding Author). Email: zayyari@ut.ac.ir

Seyyed Abbas Rajaei

Associate Professor, Department of Human Geography, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: Sarajaei@ut.ac.ir

Ahmad Pourahma

Professor, Department of Geography and Urban Planning, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: apoura@ut.ac.ir

Nourollah Bigdeli

PhD student of geography and urban planning, Alborz campus of Tehran University, Tehran, Iran. Email: bigdeli1356@gmail.com

Abstract

Background and objectives: Ethnic cities are facing challenges such as the dominance of ethnic culture and tribalism, relying on ethnic customs and traditions instead of legalism. The purpose of this research is to identify, investigate and present the model of social security in Ramhormoz city.

Method: In terms of its objectives this study is of an applied research type and in terms of its nature it is considered as a descriptive-analytical. The statistical population of the research in three levels: 1- Citizens using the Krejesi and Morgan Table, 324 people for the sample size by stratified random method, 2- Prisoners, 50 prisoners from the city of Ramhormoz (all prisoners regardless of the type of crime) and 3 - managers and city officials of Ramhormoz city, 40 people (all managers and officials) were selected by simple random method. The data was evaluated and verified through a researcher-made questionnaire, whose validity and reliability were evaluated using Cronbach's alpha (.88). To analyze the data, using spss26 software, exploratory factor analysis and regression (for the statistical population of citizens), t-test of variables, analysis of variance for the statistical population of prisoners and managers and city officials were used.

Findings: The most important influential factors identified in the reduction of social security in Ramhormoz city are: ethnic culture (24%), social capital (4.7), legal security and citizenship rights (4.9), services and public security (3.5), conflict Ethnicity (3.4), economy and employment (4.5).

Results: Taking advantage of existing capacities and reducing obstacles in social fields, especially strengthening social capital, specialization and reducing the influence and influence of certain ethnic groups, social participation, development and expansion of values and norms instead of custom, development of social justice in order to deal with the marginalization of some ethnic groups can improve social security in Ramhormoz city. The model presented in this study, emphasizing the constructionist point of view, has put forth the acceptance of cultural ethnocentrism and ethnic mobilization instead of melting ethnicities, avoiding the division of cultural work and strengthening social capital as the most important factors in increasing the social security of the city.

Keywords: Social security, Ethnicism, Social capital, The city of relatives, Ramhormoz.

This article is adapted from the PhD thesis entitled "Presentation of the model of social security in ethnic cities (case study: Ramhormoz city)" of the field of geography and urban planning of the Alborz campus of the University of Tehran

الگوی امنیت اجتماعی در شهرهای قومیتی (مطالعه موردی: شهر رامهرمز)

چکیده

زمینه و هدف: شهرهای قومیتی با چالش‌هایی همچون تسلط فرهنگ قوم‌گرایی و طایفه‌گرایی، اتکا بر عرف و سنن قومیتی به‌جای قانون‌گرایی مواجه هستند. هدف این پژوهش، شناخت و بررسی و ارائه الگوی امنیت اجتماعی در شهر رامهرمز است.

روش: تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری پژوهش در سه سطح «1- شهروندان با بهره‌گیری از جدول کرجسی و مورگان، 324 نفر برای حجم نمونه به روش تصادفی - طبقه‌ای، 2- زندانیان، 50 نفر از زندانیان اهل شهر رامهرمز (همه زندانیان بدون در نظر گرفتن نوع جرم) و 3- مدیران و مسئولان شهری شهر رامهرمز، به تعداد 40 نفر (همه مدیران و مسئولان) به روش تصادفی ساده انتخاب شد. داده‌ها از طریق پرسش‌نامه محقق‌ساخته که روایی و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ (0/88) ارزیابی و تأیید شد؛ گردآوری گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، با بهره‌گیری از نرم‌افزار spss26 از تحلیل عاملی اکتشافی و رگرسیون (برای جامعه آماری شهروندان)، آزمون تی تک متغیره، تحلیل واریانس برای جامعه آماری زندانیان و مدیران و مسئولان شهری استفاده شد.

یافته‌ها: مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار شناسایی شده در کاهش امنیت اجتماعی شهر رامهرمز عبارت‌اند از: فرهنگ قومیت‌گرایی (24٪)، سرمایه‌های اجتماعی (4/7)، امنیت حقوقی و حقوق شهروندی (4/9)، خدمات و امنیت عمومی (3/5)، نزاع قومیتی (9/4)، اقتصاد و اشتغال (4/5).

نتیجه‌گیری: بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود و کاهش موانع در زمینه‌های اجتماعی خصوصاً تقویت سرمایه اجتماعی، تخصص‌گرایی و کاهش نفوذ و اثرگذاری اقوام خاص، مشارکت اجتماعی، توسعه و گسترش ارزش‌ها و هنجارها به‌جای عرف، توسعه عدالت اجتماعی در جهت مقابله با به حاشیه رفتن برخی اقوام، می‌تواند موجب ارتقای امنیت اجتماعی در شهر رامهرمز شود. الگوی ارائه‌شده در این بررسی با تأکید بر دیدگاه ساخت‌گرایی، پذیرش قومیت‌گرایی فرهنگی و بسیج قومی را به‌جای ذوب کردن اقوام، اجتناب از تقسیم کار فرهنگی و تقویت سرمایه‌های اجتماعی را به‌عنوان مهم‌ترین عوامل در افزایش امنیت اجتماعی شهر مطرح کرده است.

کلیدواژه‌ها: امنیت اجتماعی، قومیت‌گرایی، سرمایه اجتماعی، شهر اقوام، رامهرمز.

این مقاله برگرفته از رساله دکتری با عنوان «ارائه الگوی امنیت اجتماعی در شهرهای قومیتی (مطالعه موردی: شهر رامهرمز)» رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری پردیس البرز دانشگاه تهران است.

دریافت: 1400/12/20

پذیرش: 1401/01/55

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

صص: 31-66

شناسه دیجیتال (DOR):

DOR:

کرامت‌الله زیاری

استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول). رایانامه:

zayyari@ut.ac.ir

سیدعباس رجایی

دانشیار گروه جغرافیای انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

Sarajaei@ut.ac.ir

احمد پورا احمد

استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

apoura@ut.ac.ir

نورالله بیگدلی

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، پردیس البرز دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

bigdeli1356@gmail.com

یکی از مهم‌ترین معیارهای توسعه شهری، احساس امنیت اجتماعی¹ در شهر است که در کیفیت نقش‌آفرینی و رفتارهای شهروندان، احساس اطمینان خاطر و هویت‌سازی، پویایی شهر، اقدامات خشونت‌آمیز و رفع دغدغه‌های ذهنی (احساس ضعف امنیت) شهروندان نقش مؤثری دارد. فضاهای عمومی شهر و ارتباطات اجتماعی نقش مهمی در رشد جامعه شهری و افزایش امنیت اجتماعی دارند. امنیت اجتماعی در ایران متأثر از دین اسلام، بافت سنتی جامعه (عرف) و قومیت‌هاست. در ایران، فرد علاوه بر گروه‌ها، به‌عنوان مؤلفه سازنده و تأثیرگذار جامعه در مرکزیت امنیت اجتماعی قرار می‌گیرد. در چنین مواقعی افراد و گروه‌ها، نگران موجودیت، هویت خود و انسجام جمعی می‌باشند. رشد بی‌رویه شهر و بی‌هویت ماندن بر امنیت اجتماعی شهرها تأثیرگذار است. به همین دلیل، برای پیشبرد برنامه‌ریزی شهری، انتخاب سیاست‌های مناسب در فضاهای عمومی با توجه به ابعاد امنیت اجتماعی می‌بایست به‌عنوان یک اصل در نظر گرفته شود. تأمین امنیت اجتماعی در جامعه الزاماً به عهده دولت‌هاست ولی در جاهایی که گروه‌های قومی در قالب قومیت و طایفه مطرح است، این وظیفه به عهده قوم است و در قالب همبستگی قومی شکل می‌گیرد. قوم‌گرایی، پدیده نامطلوبی است که نظام اداری کشور با آن دست به‌گریبان است و مواردی همچون امنیت اجتماعی، جانی، زیستی، سرمایه‌ای، ارتباطی، اقتصادی و قضایی را در برمی‌گیرد. ملتی متحد، منسجم، یکپارچه و وفادار به هویت ملی نیازمند سیاست‌گذاری قومی مناسب و مدیریت حرفه‌ای به‌منظور تحکیم و ارتقای امنیت اجتماعی و انسجام و امنیت ملی است.

این مسئله که شهر رامهرمز به سبب اسکان عشایر و جذب مهاجران جویای کار، به شهری با تنوع فرهنگی و قومی بدل شده است، دغدغه محقق در این پژوهش است. عدم پیشرفت احتمالی برنامه‌های اجرا شده با آنچه در برنامه‌ریزی اولیه این شهر و اهداف تعیین شده برای آن در نظر گرفته شده بود از یک سو، و

1- Social security

روند مهاجرت روستاییان از اطراف و سکونت در آن از سوی دیگر و همچنین ساخت وسازهای مسکن مهر که در برنامه ریزی اولیه شهر رامهرمز احداث شده و اسکان گروه‌هایی از مردم که عموماً از دهک‌های پایین جامعه می‌باشند، از سویی دیگر، باعث تجمع افرادی از فرهنگ‌های مختلف و متفاوت در این شهر و ایجاد ناهمگونی فرهنگی و تأثیر آن بر امنیت اجتماعی شده است. با افزایش جمعیت شهر و جذب جمعیت زیادی از سرریز جمعیت شهرهای مادر و یا مهاجرت از روستا به شهر، اهمیت موضوع امنیت اجتماعی در شهر قومیتی رامهرمز بیشتر خواهد شد؛ زیرا شاخص‌های امنیت اجتماعی بعضاً با شاخص‌های جمعیتی رابطه مستقیمی دارد و لذا ضروری است از همان ابتدا، این موضوع مورد توجه قرار گیرد. این مقاله سعی دارد با بررسی مسئله سکونت اقوام در شهر رامهرمز، به وضعیت امنیت اجتماعی در این شهر پردازد و با بررسی ابعاد امنیت اجتماعی و روشن شدن نقاط ضعف و کاستی‌ها، از بروز مشکلات امنیتی، خشونت و درنهایت، مهاجرت از این شهر جلوگیری کرده و به مدیران شهری و مسئولان کمک کند تا حکمرانی و رشد اجتماعی - اقتصادی شهری بهتری داشته باشند.

در این پژوهش، سعی شده است تا مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی شهر رامهرمز که باعث افت و تضعیف آن شده است، شناسایی شود و درنهایت، به این سؤال پاسخ داده شود که مناسب‌ترین الگو برای ارتقای امنیت اجتماعی شهر قومیتی رامهرمز کدام است؟

پیشینه و مبانی نظری

سبحانی‌فر (1401) در پژوهشی با عنوان «ارائه الگوی امنیت اجتماعی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر گفتمان امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)» عدالت اجتماعی، امنیت روانی، امنیت اخلاقی، احساس آسایش، نظم و امنیت اجتماعی را مهم‌ترین مؤلفه‌های امنیت اجتماعی می‌داند. سجادی (1400) در پژوهشی با عنوان «تفسیری فراگیر از امنیت اجتماعی در مطالعه موردی ایران» به این نتیجه رسید که امنیت اجتماعی بر هویت ارزش‌ها و باورها که انسجام

جامعه بر آن استوار است تأکید دارد، به طوری که در هویت مدرن اسلامی - ایرانی توازن عناصر هویت ساز همچون خانواده، زنان، فضای شهری، ارزش های اسلامی، رسانه های جمعی مبنای امنیت اجتماعی است و عدم تعادل آنان، ناامنی اجتماعی را در پی خواهد داشت. علمی فرد (1400) در پژوهشی با عنوان «بررسی تأثیر الگوهای شهرسازی اسلامی در مدیریت و ارتقای کیفی رفتارهای اجتماعی در فضاهای شهری» بیان کرد که افراد به برقراری رابطه اجتماعی نیاز ذاتی دارند. صفایی، جهانبخش و بهیان (1400) در پژوهشی با عنوان «بررسی جامعه شناختی نقش عوامل سیاسی و اجتماعی (طرح‌واره‌های قومیتی) مؤثر بر ایجاد همگرایی قومی در میان گروه‌های قومی ساکن شهر اهواز» به این نتیجه رسیدند که برکنار ماندن از تفاوت های فرهنگی و قومیتی در جوامع امروزی دنیا ناممکن است و بین متغیرهای نظارت اجتماعی، قومیت و امنیت اجتماعی و تحصیلات، سرمایه اجتماعی و سرمایه فرهنگی با احساس محرومیت نسبی و تنوع قومی با همگرایی قومی، رابطه معناداری وجود دارد. هزارجریبی (1400) در پژوهشی با عنوان «شاخص های هویت ملی از منظر امنیت اجتماعی» به این نتیجه رسید که تقویت هویت ملی و سبک زندگی باعث تقویت امنیت اجتماعی و جمع گرایی می شود. وی معتقد است که هویت قومی، همبستگی معنی داری با هویت ملی دارد. طویلی، شیداییان، میرخلیلی و دارابی (1400) در پژوهشی با عنوان «تحلیل نسبت مصلحت سنجی تعقیب کیفی با نظم عمومی و امنیت اجتماعی» به این نتیجه رسید که مصلحت اندیشی دادستان (توجه به عرف)، نظم عمومی و امنیت اجتماعی را محقق می کند ولی این مصلحت تا جایی که امنیت اجتماعی را تأمین کند قابل قبول است و نباید خلاف قانون باشد. محمدی (1400) در پژوهشی با عنوان «تأثیر صنعت بیمه در ایجاد امنیت اجتماعی با نقش میانجی کیفیت زندگی» به این نتیجه رسید که صنعت بیمه بر عوامل اطراف خود تأثیرگذار است و باعث تقویت امنیت اجتماعی می شود. ترکی، خسروی و قربان پور (1399) در تحقیقی با عنوان «آینده پژوهی چالش های حقوقی سرزمینی قومیت گرایی در ارتباط با امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران»، توسعه نیافتگی

را مهم‌ترین دلیل ناآرامی‌های قومیتی می‌داند و میهن‌گرایی، ملی‌گرایی و احزاب سیاسی را مهم‌ترین عملکرد در مواجهه با قومیت‌گرایی و افزایش میل به سوی جمع‌گرایی می‌داند. شفیع لطف‌آبادی و عباسی اسفحیر (1400) در پژوهشی با عنوان «نقش قومیت، جایگاه اجتماعی و مصرف رسانه افراد بر رفتار انتخاباتی اجتماعات چند قومیتی اقوام استان خراسان شمالی» به این نتیجه رسیدند که در تمامی کشورها مسئله قومیت با درجات متفاوت وجود دارد و گروه‌های قومی و مذهبی به‌عنوان اقلیت یا اکثریت در بیشتر کشورها با پیشینه فرهنگی و تاریخی مشترک و ویژگی‌هایی مانند نژاد، زبان، فرهنگ و آداب و رسوم و احساس هویت مشترک مشخص می‌گردند؛ از این رو مسئله قومیت یکی از کانون‌های توجه در عرصه رقابت‌های انتخاباتی و یکی از عناصر مورد استفاده نخبگان و احزاب سیاسی در مبارزات انتخاباتی است که با تأثیر بر الگوهای رأی‌دهی اقوام و طوایف می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در نتایج انتخابات داشته باشند. حیدری و حضرتی (1399) در پژوهشی با عنوان «تبیین نقش امنیت اجتماعی در ارتقاء مؤلفه‌های سلامت اجتماعی محلات اسکان غیررسمی (مطالعه موردی: محله اسلام‌آباد شهر زنجان)» به این نتیجه رسیدند که بین امنیت اجتماعی و شاخص‌های یکپارچگی اجتماعی، مشارکت اجتماعی، پذیرش اجتماعی، پیوستگی و شکوفایی اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود دارد. گراوند، عنبری و آتش‌افروز (1399) در پژوهشی با عنوان «مدل-یابی رابطه‌ای - ساختاری امنیت و شادکامی اجتماعی با نقش واسطه‌ای - سرمایه‌ای روان‌شناختی در شهر اهواز» به این نتیجه رسیدند که امنیت اجتماعی در شادکامی اجتماعی اثر مستقیم دارد. امینی‌زاده و طیبی (1399) در پژوهشی با عنوان «فناوری‌های ارتباطی جدید، هویت و احساس امنیت اجتماعی» به این نتیجه رسیدند که هویت مذهبی - ملی می‌تواند نقش رابط بین رسانه و امنیت اجتماعی را داشته باشد و هویت مذهبی - ملی اگر واسطه قرار گیرد، نقش رسانه منفی می‌شود. منصوریان، رجائی، حاتمی و عاشوری (1398) در پژوهشی با عنوان «آسیب‌شناسی مدیریت شهری در شهر اقوام (نمونه موردی نورآباد لرستان)» به این نتیجه رسیدند که تسلط فرهنگ

طایفه‌گرایی و قوم‌گرایی و جداگزینی فضایی - اجتماعی موجب انتخاب مسئولان و مدیران شهری و شورای شهر ناکارآمد شده که باعث نارضایتی عمومی شهروندان گردیده‌اند. تحلیل و بررسی‌ها نشان داد که دخالت در عزل و نصب پرسنل، دخل و تصرف در انتخاب پیمانکاران، هدایت پروژه‌های عمرانی به سمت خاص و دخالت در امور اجرایی شهرداری، ناکارآمدی و نارضایتی را به دنبال داشته است. خادمی (1398) در پژوهشی با عنوان «بررسی میزان و رابطه امنیت اجتماعی و همگرایی قومیت‌های آذری و کرد در شهر ارومیه» به این نتیجه رسید که با افزایش احساس امنیت احساس همگرایی بین قومیت‌ها هم بالا می‌رود؛ به عبارتی شکاف بین قومیت‌ها سبب کاهش حس امنیت اجتماعی می‌شود.

مک‌دونالد، گرانداسمیت، مور و مارستون¹ (2020) مهارت‌آموزی و بازپروری را در بازاجتماعی شدن افراد مؤثر می‌دانند. ساچیچ² (1818) هویت یک فرد منحصربه‌فرد است و از طریق ادغام هویت‌های اجتماعی (گروه‌ها و جامعه) به دست می‌آید که معمولاً طرز تفکر، زندگی و همزیستی ما را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد. بارکربول، استنبورگ و اورت³ (1717) برای تشکیل اجتماعی پایدار و توسعه‌یافته جامعه و ارتباط درونی آن به پیشرفت ارتباطات و تغییرات ریشه‌ای آن با عنوان «جامعه شبکه‌ای و جامعه ارتباطی» اشاره می‌کنند. بررسی‌های فورست⁴ (2017) نشان می‌دهد که مشارکت‌های سیاسی اقلیت‌های قومی با افزایش مطلق آن‌ها در هر محله افزایش می‌یابد. حکمرانی نامطلوب شهری، پراکندگی شهری، شهری شدن فقر، ضعف زیرساخت‌ها و جداگزینی فضایی در شهرهای کشورهای در حال توسعه ملموس است. یونلی و فلیپس⁵ (1515) در پژوهشی، تأثیر سرمایه اجتماعی را بر کارآفرینی بررسی کردند. آن‌ها برای سنجش سرمایه اجتماعی از سه شاخص ساختاری، شناختی

1- McDonald, Grant-Smith, Moore & Marston

2- Sačić

3- Barkerball, Stenborg & Everett

4- Forest

5- Yunli & Phillips

و رابطه‌ای بهره بردند. پاکارد، کالوی، دوریس و سوهر^۱ (2013) در پژوهش خود با عنوان «ارتباطات اجتماعی؛ بی‌نظمی و آشفتگی» به این نتیجه رسیدند که ارتباطات اجتماعی باعث ارتقای سرمایه‌های اجتماعی می‌شود. آرجیل^۲ (1313) شادکامی و سعادت فردی و اجتماعی به‌عنوان یکی از آرزوهای بشر در همه دوره‌ها بوده و به‌عنوان مهم‌ترین نیاز فطری و روانی انسان‌ها به‌شمار می‌آید که در بستر امنیت اجتماعی شکوفا می‌شود. استون و راکیم^۳ (2022) معتقدند امنیت اجتماعی همراه با مشارکت شهروندان در جریان قدرت، جزو مؤلفه‌های دموکراسی محسوب می‌شوند. بر اساس یافته‌های مارکوارت^۴ (2022) مشارکت اجتماعی و اجتماع‌محور بودن شهروندان نتایج مثبتی دربر خواهد داشت که منجر به امنیت مشارکتی و امنیت اجتماعی جامعه خواهد شد.

بررسی تحقیقات داخلی نشان داد که تنوع قومی و همبستگی قومی از سویی می‌تواند عامل تشکیل جامعه قومی مدنی قوی باشد و ازسوی دیگر، در صورت بروز رقابت‌های قومی در زمینه‌های اجتماعی و قدرت، تعصبات قومی می‌تواند به‌عنوان عاملی مخرب و منفی بروز نماید. بررسی تحقیقات خارجی نشان داد که مشارکت اجتماعی اقلیت‌های قومی در محیط شهرهایی که رشد و توسعه پایداری داشته‌اند نمود بیشتری داشته است. در مجموع، تحقیق پیش رو سعی خواهد کرد که از جهات روشی و نظری از نقاط قوت تحقیقات پیشین استفاده کند. آنچه پژوهش حاضر را از تحقیقات مورد اشاره در بالا متمایز می‌سازد، تلاش برای شناسایی عواملی است که بر امنیت اجتماعی در شهرهای قومیتی تأثیر گذارند و در نتیجه امنیت اجتماعی را در این‌گونه شهرها تضعیف و یا به خطر می‌اندازد. وجه تمایز دیگر این است که این مهم در جغرافیای شهر رامهرمز با بررسی نظریات شهروندان، زندانیان و مدیران و مسئولان شهری شهر

1- Packard, Callaway, Doris & Husband

2- Argyle

3- Acetone & Rakim

4- Marquardt

قومیتی رامهرمز انجام می‌گیرد؛ از این‌رو، پژوهش حاضر در نوع خود فعالیتی بدیع و نوآورانه است.

سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی، مجموعه‌ای از منابعی است که از ساختار و محتوای روابط با سه بُعد ساختاری، رابطه‌ای و شناختی پدید می‌آید. این سرمایه یک دارایی راهبردی است که با آن پایه و اساس فعالیت‌های جمعی پی‌ریزی می‌شود (ویراکون، مک‌موری، رامتسه و آرنیوس¹، 2020، ص 153) در عصر کنونی، سرمایه‌های مهم جامعه (اعم از اقتصادی و انسانی) در مبحث امنیت اجتماعی مورد توجه قرار می‌گیرد. نوآوری‌ها باعث تقویت سرمایه‌های اجتماعی می‌شود و زمینه مشارکت اجتماعی را فراهم می‌کند (مشهدی، معماری و ساکی، 1011، ص 197). تعامل اجتماعی به سه شکل تعاون، همکاری و هم‌افزایی در جامعه بروز می‌نماید (استوار، پاک‌نهاد و هوشیار، 4400، ص 11). تخلفات اجتماعی مانع از ارتباطات اجتماعی و میان‌فردی است. گذشت و ایشار، ایجاد آسایش برای مردم و دوراندیشی می‌تواند ارتباطات اجتماعی را گسترش دهد (سهرابی و عبدالرحیمی، 1399، ص 3). با افزایش تنوع فرهنگی و قومی، سرمایه‌های اجتماعی و مؤلفه‌های آن دچار آسیب‌پذیری بیشتری می‌شوند (اولادی، محمدی و نظری، 1399، ص 23). مهم‌ترین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی مشتمل بر قرارداد اجتماعی، گسترش آزادی‌های مدنی، حاکمیت قانون و تشریک‌مساعی اجتماعی است که موجبات ایجاد هنجارهایی مبتنی بر تشریک‌مساعی در روابط اجتماعی را فراهم می‌کند که در نهایت، ارتقای امنیت اجتماعی را بنیان می‌نهد (ناصر پیرسرایبی، شیری و مؤذن‌زادگان، 1898 ص 000). امروزه سبک زندگی، فضای مجازی و پایگاه اقتصادی افراد در تعامل اجتماعی نقش بسزایی دارد (محمدی صادق و علم‌زاده، 4400 ص 18).

انسجام اجتماعی

از نگاه دورکیم^۱، عمل و روابط متقابل اجتماعی همه اعضای گروه با یکدیگر لازم است و یکپارچگی و همبستگی اجتماعی را به دنبال خواهد داشت. به موازات تکامل جامعه در جهت تمایز اجتماعی فرایند کثرت‌گرایی فرهنگی رخ خواهد داد و افراد رفته‌رفته از آزادی عمل بیشتری برای شکل دادن به افکارشان برخوردار خواهند شد ولی دامنه فرهنگ مشترکشان کاهش می‌یابد. به تدریج تقسیم کار پایه اصلی به هم‌پیوستگی اجتماعی می‌شود و با گسترش تقسیم کار، مردم بیشتر به همدیگر وابسته می‌شوند. در فرایند تقسیم کار جامعه پیوسته و نهایتاً به تعادل و آرامش می‌رسد. چنین جامعه‌ای طبیعی و بهنجار است زیرا ثبات و انسجام دارد (خوشحال و مجاوری، 1398، ص 34 و 35).

امنیت اجتماعی

باری بوزان^۲، امنیت اجتماعی را حفظ مجموعه ویژگی‌هایی می‌داند که فرد خود را عضو یک گروه اجتماعی تلقی می‌کند به نحوی که ترسی از صدمه و خسارت دیدن ندارد. بوزان امنیت اجتماعی را جزو پنج امنیت نظامی، اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و سیاسی بشر می‌داند. دلایل توجه به چنین مبحثی، به وجود آمدن شرایط چالش‌برانگیز و تهدیدآمیزی بود که «هویت گروه‌ها» را به خطر انداخته است. همبستگی می‌تواند وحدت، سلامت و یکپارچگی جامعه را تضمین کند (افشانی و فرقانی، 1395، ص 14). دادوستد در سایه مقررات و قوانین مدنی نویدبخش امنیت اجتماعی است (چاولا و چوداک^۳، 2021، ص 51).

1- Durkheim

2- Bari Buzan

3- Chawla & Chodak

قومیت‌گرایی

قومیت یا گروه قومی، گروه یا جمعی از انسان‌هاست که اعضای آن دارای ویژگی‌های نیایی و اصل و نسبی یا خویشاوندی یکسان هستند. همچنین گروه‌های قومی اغلب دارای مشترکات فرهنگی، زبانی، رفتاری و مذهبی هستند که ممکن است به نسل‌های قبل‌تر برگردد یا بر اساس عوامل دیگری به وجود آمده باشد؛ بنابراین، یک گروه قومی می‌تواند یک جامعه فرهنگی باشند (منتظری، باصری، فقیه حبیب و بهنیا، 1398، ص 9). تنوعات دینی، مذهبی و قومی در برخی ادوار تاریخی و عمدتاً به دلیل مداخله‌های کشورهای استکباری زمینه‌ساز پیدایش بحران در ایران بوده است (کریمی، ابطحی و مطلبی، 2020، صص 901 و 902).

عرف

عرف در لغت یعنی آنچه در میان مردم معمول و متداول است (دهخدا، 1385). عرف به انواع «عرف لسانی، عرف قضایی، عرف مذهبی، عرف کشوری و عرف محلی» متداول است. به مجموعه رفتارها، عادات و باورهای گفته می‌شود که صرف‌نظر از درستی یا نادرستی آن‌ها، از سوی افراد یک جامعه پذیرفته می‌شود. عرف سنگ بنای قوانین امروزی مدنی و حاصل تجربه انسان‌ها در طول تاریخ زندگی بر روی کره زمین است. عرف، تعهد قانونی نیست نوعی آداب و رفتار (معیارها، هنجارها) است که لازم‌الاجرا نیست ولی از آنجاکه حاصل تجربه (آزمون و خطا) انسان‌هاست، معمولاً مورد استقبال عامه مردم در نواحی مختلف سکونتگاهی زمین قرار می‌گیرد. عرف زاییده رفتار و کنش‌های اجتماعی انسان به‌عنوان سنگ بنای قوانین مدنی، مکمل و همراه قانون و نیاز جامعه است (عبدی، 1399، ص 2).

افراد به برقراری رابطه اجتماعی نیاز ذاتی دارند (علمی‌فرد، 1400، ص 4). امنیت اجتماعی و مؤلفه‌های آن نظیر انسجام گروهی و جمعی، سلامت و مهارت افراد، نظم عمومی، امید به زندگی، امنیت و هویت نقش مهمی در ماندگاری و بالندگی جامعه و ملت‌ها دارند. ارتقای روستاها به شهر و مهاجرت و

افزایش جمعیت باعث تشکیل شهرهایی با محلات متأثر از تعصبات قبیله‌ای و خویشاوندی شده است زیرا شاخص‌های امنیت اجتماعی با شاخصه‌های جمعیتی رابطه مستقیمی دارد و تسلط این نوع فرهنگ «قومیت‌گرایی» در همه زمین‌ها - از جمله انتخاب نماینده شهر در مجلس شورای اسلامی و شورای اسلامی شهر - شده است که منتج به انتخاب مدیران با پایگاه قومی - قبیله‌ای و همسویی با قوم‌گرایی می‌شود. ارتقای روستاها به شهر در کانون‌های استقرار ایلات نوع خاصی از شهرها را با ویژگی‌های قومیتی در ایران معاصر تشکیل داد که مقصد مهاجرتی این ایلات شد و از مشخصه‌های آن می‌توان به رشد شتابان جمعیت، تسلط فرهنگ قوم‌گرایی و طایفه‌گرایی در حلقه‌ای از ناکارآمدی در حوزه مدیریت شهری اشاره کرد.

چهارچوب نظری تحقیق

در رابطه با قومیت در دیدگاه‌های نظری به‌طور کلی چهار دیدگاه اصلی «دیدگاه ازلی‌گرایی^۱ ابزارگرایی^۲، ماتریالیسم^۳ و ساخت‌گرایی^۴» مورد تأکید است (وندروورف^۵، 2009، ص 7). تکامل این رویکردها ارتباط تنگاتنگی با توسعه نظریه‌های زیربنای تفکر در علوم اجتماعی دارد: از تکامل‌گرایی فرهنگی، از طریق کارکردگرایی ساختاری، تا نظریه‌های تعارض و پست‌مدرنیسم. همچنین درباره شهرهای قومیتی می‌توان به دو نظریه مسلط اشاره کرد. دیدگاه اول، نظریاتی است که ناکامی‌های و مشکلات اقوام در یک جامعه را به مقاومت جامعه بومی از یک‌طرف و پافشاری بر حفظ فرهنگ و ارزش‌های سنتی توسط قوم مهاجر مرتبط می‌داند؛ از این‌رو، سازگاری موفق زمانی رخ می‌دهد که مهاجران شیوه زندگی گذشته را فراموش کنند و به کسب ویژگی‌هایی که سبب مقبولیت بیشتر آن‌ها در جامعه میزبان می‌شود، مبادرت ورزند. دیدگاه کلی دوم، جهت‌گیری روانی - اجتماعی و فرهنگی را با فرض یک مسیر

- 1- Primordialism
- 2- Instrumentalism
- 3- Materialism
- 4- Constructionism
- 5- Vanderdorf

همسان‌سازی اساسی مورد بحث قرار می‌دهد. این دیدگاه جایگزین با ذکر این نکته آغاز می‌شود که مهاجران و فرزندان آن‌ها لزوماً در جریان اصلی «ذوب» نمی‌شوند و به نظر می‌رسد که بسیاری از گروه‌ها مایل به انجام این کار نیستند و در عوض ترجیح می‌دهند هویت‌های قومی متمایز خود را حفظ کنند (گریلی^۱، 1971، ص 46). انعطاف‌پذیری و کارکردهای جوامع بر اساس حمایت متقابل و قدرت سیاسی جمعی، تداوم سیاست قومی و بسیج قومی بر اساس سازماندهی گروه‌های زیردست برای مبارزه با «تقسیم کار فرهنگی» از ویژگی‌های جوامع قومی است. (شاملین^۲، 1983، ص 48). تداوم قومیت نوعی استثمار مستمر نیست بلکه یک «شکل‌گیری واکنشی» از سوی اقلیت برای تأیید مجدد هویت و منافع قومیت است (ساتلز^۳، 1968، ص 133). به همین دلیل، بسیج‌های قومی اغلب در میان گروه‌هایی که قبلاً پایین‌ترین سطح را رها کرده‌اند رایج است. در این رابطه و با توجه به نظریات مطرح‌شده در این پژوهش با دیدگاه تکامل‌گرایی فرهنگی و با اتکا به نظریات جدید در این حوزه یعنی حفظ هویت‌های فرهنگی و کاهش حداکثری مسائل قومیتی از طرق تلفیق این دیدگاه‌ها با دیدگاه‌های امنیت اجتماعی به تدوین چهارچوب نظری پرداخته شد که در نمودار شماره (1) آمده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1- Greeley
2- Shamalin
3- Suttles

سطح استنباطی، متناسب با سطح سنجش داده‌ها و مفروضات آزمون‌های آماری از تحلیل عاملی اکتشافی و رگرسیون (برای استفاده از رگرسیون در این تحقیق از ((کدگذاری تصنعی)) و ((معادل میانگین)) استفاده شده است)، آزمون تی تک متغیره، تحلیل واریانس برای جامعه آماری زندانیان و مدیران و مسئولان شهری استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار spss انجام شد.

محدوده مطالعاتی پژوهش، شهر رامهرمز با مساحت 1018.5 هکتار بین طول جغرافیایی $49^{\circ} 09'$ و $49^{\circ} 45'$ و عرض جغرافیایی $31^{\circ} 40'$ و $31^{\circ} 04'$ است. شهر رامهرمز به‌عنوان مرکز ناحیه شهرستان رامهرمز، از سه بخش «بخش مرکزی، سلطان‌آباد و ابوالفارس» تشکیل شده که جمعیت آن براساس سرشماری (فرمانداری، 1400) بالغ بر ۱۱۳،۷۷۶ نفر (آمار براساس سرشماری سال 1395، بالغ بر 74385 نفر است) که از این تعداد ۵۷،۶۴۲ مرد و ۵۶،۱۳۴ زن هستند و تعداد ۳۰،۵۹۱ خانوار تشکیل شده است (شبکه بهداشت رامهرمز، 1400). همچنین شهر رامهرمز از نظر منطقه‌بندی شهری به سه منطقه تقسیم شده است (شهرداری رامهرمز، 1400). جمعیت ساکن در رامهرمز از شش قومیت اصلی شامل لر بختیاری، لر بهمئی، اعراب، ترک‌های قشقایی، مهاجرین و بومیان که ساکنان اولیه و اصلی شهر رامهرمز بوده‌اند، تشکیل شده است. رامهرمز در سال 1316 به شهر تبدیل شد (خادمی رامهرمی، 1398، ص 4 و 74).

متغیرها و شاخص‌های تحقیق

توزیع پرسش‌نامه شهروندان بر اساس محلات و بر مبنای شش قومیت ساکن، جنسیت، سطح تحصیلات، وضعیت تأهل، قومیت و تقسیم‌بندی محلات انجام شد. برای سنجش میزان امنیت اجتماعی از دیدگاه شهروندان شهر رامهرمز پرسش‌نامه‌ای با 171 سؤال طراحی و اجرا گردید که به روش تحلیل عاملی

اکتشافی، عوامل استخراج و سپس عوامل تأثیرگذار مشخص شد. مقادیر KMO^1 در جدول (2) نشان داده شده است.

جدول شماره (1). ضریب همبستگی آزمون شهروندان (KMO)

آزمون KMO و بارتلت	
اندازه‌گیری کفایت نمونه	.881/
آزمون تقریبی خی 2	19591.398
آزمون کرویت بارتلت ²	285/.
درجه آزادی (Df)	285/.
سطح معنی‌داری (Sig.)	.000

براساس جدول شماره (1) شاخص kmo (881/ درصد) و شاخص بارتلت در سطح $p < .05$ معنی‌دار است و نشان می‌دهد که امکان انجام روش تحلیل عاملی اکتشافی بر روی داده‌ها امکان‌پذیر بوده و متغیرها عامل‌پذیر هستند. در این تحقیق، از کدگذاری تصنعی استفاده شده و به‌جای میانگین از معادل میانگین استفاده شده است. (کرلینجر و پدهازور، 1396، ص 84).

یافته‌های تحقیق

جدول شماره (2). عامل‌های استخراج‌شده از سؤالات شهروندان در شهر قومیتی رامهرمز در شهر

رامهرمز سال 1400

توضیحات کلی واریانس

مؤلفه	مقادیر ویژه اولیه		استخراج مجموع بارهای مربعی		مجموع چرخش بارهای مربعی	
	درصد واریانس	انباشته	جمع واریانس	درصد واریانس	جمع واریانس	درصد واریانس
1 فرهنگ قومیت‌گرایی	24/00	24/075	18/297	24/075	12/575	16/546
2 مدیریت عمومی	13/3	37/438	10/156	13/364	4/894	6/439
3 سرمایه‌های اجتماعی	4/7	42/170	3/596	4/732	4/455	5/862

1- Kaiser-Meyer-Olkin Measure

2- Bartlett

توضیحات کلی واریانس									
مؤلفه	مقادیر ویژه اولیه			استخراج مجموع بارهای مربعی			مجموع چرخش بارهای مربعی		
	جمع واریانس	درصد انباشته	جمع واریانس	درصد انباشته	جمع واریانس	درصد انباشته	جمع واریانس	درصد انباشته	جمع واریانس
امنیت حقوقی و حقوق شهروندی	3/00	3/9	46/169	3/039	3/998	46/169	4/343	5/714	34/563
خدمات و امنیت عمومی	2/7	3/5	49/725	2/703	3/556	49/725	4/235	5/572	40/135
نزاع قومیتی	2/5	3/4	53/114	2/576	3/389	53/114	3/247	4/272	44/407
سازگاری	1/9	2/5	58/475	1/888	2/484	58/475	2/959	3/893	52/494
نظام خویشاوندی	1/8	2/3	60/836	1/795	2/362	60/836	2/888	3/800	56/293
گذشت و ایثار	1/595	2/099	62.935	1/595	2/099	62.935	2/358	3/103	59/396
لابی‌گری	1/524	2/005	64.940	1/524	2/005	64.940	2/179	2/867	62/263

بر اساس تحلیل عاملی انجام‌شده، در بررسی تبیین عوامل مؤثر بر امنیت اجتماعی شهر قومیتی رامهرمز این شاخص‌ها در فرایند تحلیل عاملی در 10 عامل طبقه‌بندی شد. عامل‌های شناسایی شده به همراه شاخص‌های قرارگرفته در هر عامل در جدول شماره (3) مشخص شده است.

جدول شماره (3). عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی در شهر قومیتی رامهرمز (منبع محقق 1400)

نام عامل	شاخص	درصد تبیین
فرهنگ قومیت‌گرایی	لابی‌گری قومی، نفوذ قومیت خاص در مدیریت شهری، اثرگذاری یک قوم خاص در شهر، منفعت‌طلبی قومیتی، تفاوت فرهنگی اقوام، دسترسی یک قوم خاص به منابع شهر، روابط اجتماعی و عرفی بر مبنای قومیت، حاکمیت خویشاوندی به‌جای قانون‌مداری، افزایش تمایل به مهاجرت، توزیع امکانات بر مبنای نفوذ قومیت‌های	24/75 درصد
	در مدیریت شهری	

نام عامل	شاخص	درصد تبیین
مدیریت شهری	میزان عملکرد از شهرداری، میزان رضایت از عملکرد شورای شهر، احترام و تکریم، رضایت‌مندی از امنیت (امنیت اجتماعی، اقتصادی، میزان رضایت‌مندی از دسترسی به خدمات شهر (مسکن مناسب، آموزش، حمل‌ونقل)، احترام به رأی و نظر شهروندان، رضایت‌مندی از همجواری دیگر اقوام، تخصص و تحصیلات مسئولان شهری، تجربه و سابقه کاری مسئولان	13/3 درصد
سرمایه‌های اجتماعی	امیدواری به آینده شهر، میزان آزادی فعالیت‌های حزبی، نارضایتی از معمول بودن عرف قومیتی، رضایت از زندگی در شهر رامهرمز، دریافت حقوق براساس میزان فعالیت	7/905 درصد
امنیت حقوقی و حقوق شهروندی	عملکرد ضعیف صداوسیما، عملکرد ضعیف نیروهای انتظامی در موقعیت‌ها، عملکرد ضعیف فرمانداری در تصمیم‌گیری‌ها، عملکرد ضعیف قوه قضائیه (دادگستری) در توسعه و ایجاد	3/998 درصد
خدمات و امنیت عمومی	روابط سنتی قومی، نابرابری در خدمات‌رسانی به محلات شهر، رضایت از تصمیم‌گیری ادارات، میزان رضایت از امکانات تفریحی، اطمینان نداشتن از سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی، ناامن بودن محلات	3/556 درصد
نزاع قومیتی	ریشه قومیتی نزاع‌ها، اخلاص مسائل قومی در قوانین اجتماعی و قضایی، تعصبات قومی و نزاع دسته‌جمعی، تأثیر قومیت‌گرایی بر حاشیه‌نشینی، حل اختلافات با ریش‌سفیدی و میانجیگری، تأثیر قومیت در افزایش مهاجرت به شهر، عملکرد قومیتی شهروندان	3/389 درصد
سازگاری	تاثیر اقوام بر جذابیت بیشتر شهر، تأثیر قومیت بر گردشگری	2/484 درصد
نظام خویشاوندی	مدیریت قومی شهر، انتخاب قومیتی شهردار، ضعف در همبستگی در بین اقوام در حل مشکلات شهری، اطمینان نداشتن از سایر اقوام در سرمایه‌گذاری و شراکت	2/362 درصد
گذشت و ایثار	مورد اعتماد بودن اقوام ساکن شهر رامهرمز، کمک و نوع‌دوستی در اقوام ساکن شهر رامهرمز، انصاف و انسان‌دوستی ساکن شهر رامهرمز، دوستدار شهر و شهروندان بودن ساکن شهر رامهرمز	2/099 درصد
لایب‌گری	تأثیر گرایش‌های سیاسی در انتخاب مدیران شهری، تأثیر قوم‌گرایی و طایفه‌گرایی در انتخاب مدیران شهری، لایب‌گری در انتخاب مدیران شهری	2/005 درصد

بررسی میزان اثر عامل‌ها بر متغیر وابسته

در این بررسی از شهروندان خواسته شد تا در قالب هشت سؤال، رضایت خود را از امنیت اجتماعی شهر و میزان تمایل به ماندگاری در شهر مشخص

کنند. بر اساس خروجی مدل رگرسیون مقدار R یا ضریب همبستگی برابر با 0/772 است که نشان می‌دهد متغیرها همبستگی مناسبی را نشان داده‌اند. سرمایه‌های اجتماعی، امنیت حقوقی و حقوق شهروندی، خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی، اعتماد، سازگاری، نظام خویشاوندی، گذشت و ایثار، لابی‌گری به‌عنوان عامل‌های مشخص‌شده در تحلیل عاملی به‌عنوان متغیر مستقل با متغیر وابسته امنیت اجتماعی (به‌صورت گویه‌هایی از رضایت شهروندان از میزان رضایت از وضعیت اجتماعی شهر، تمایل به ماندگاری، امید به آینده شهر و...) در مدل رگرسیون وارد شدند. مقدار R^2 یا ضریب تعیین برابر با 0/552 است که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل 55 درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کنند.

جدول شماره (4). نتایج تحلیل مقدار (R) رگرسیون چندگانه مربوط به میزان رضایت‌مندی از وضعیت امنیت اجتماعی

مدل (خلاصه)				
مدل	مقدار R	میدان آر	تنظیم شده. میدان آر	خطای برآورد
1	872 ^a /	760/	752/	40433/

با توجه جدول شماره (4) و با توجه به میزان (R) و سطح ضریب همبستگی 0/872. و میزان ضریب تعیین 0/60. و میزان ضریب تعدیل‌شده 552. درصد از متغیرهای سرمایه‌های اجتماعی، امنیت حقوقی و حقوق شهروندی خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی، اعتماد، سازگاری، نظام خویشاوندی، گذشت و ایثار، لابی‌گری را تبیین می‌کند.

جدول شماره (5). خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون (F) چندگانه مربوط به امنیت اجتماعی در شهر

قومیتی رامهرمز				
آنوا				
مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی (Df)	میدان متوسط F آزمون	سطح معنی‌داری ($Sig.$)
رگرسیون	137/162	10	214/16	.000 ^b
1 باقیمانده	171/51	313	163/	
جمع	308/213	323		

با توجه به جدول شماره (5) و با توجه به میزان (F) و سطح معنی‌داری 000/99 و 174 درصد از متغیرهای سرمایه‌های اجتماعی، امنیت حقوقی و حقوق شهروندی، خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی، اعتماد، سازگاری، نظام خویشاوندی، گذشت و ایثار و لابی‌گری را پیش‌بینی می‌کند.

جدول شماره (6). نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه (Beta) مربوط به گویه‌های تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی شهر قومیتی رامهرمز

ضرایب				
مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضرایب استاندارد شده	
	B	خطای استاندارد	(Beta) بتا	t
(Sig.) سطح معنی‌داری				
مقدار ثابت	1/480	.663		2/233
فرهنگ و قومیت‌گرایی	-/074	/026	-.079	-2/842
مدیریت شهری	/277	/025	.308	11/117
سرمایه‌های اجتماعی	/289	/029	.280	10/102
امنیت حقوقی و حقوق شهروندی	/614	/024	.714	25/807
خدمات و امنیت عمومی	-/064	/029	-.060	-2/175
نزاع قومیتی	-/093	/025	-.102	-3/682
سازگاری	/093	/021	.121	4/358
نظام خویشاوندی	-/014	/030	-.013	-.452
گذشت و ایثار	-/765	/266	-.080	-2/879
لابی‌گری	/191	/028	.188	6/800

با توجه به میزان ضرایب بتا در جدول شماره (6) میان افزایش مقادیر قومیت‌گرایی (به معنای عرفی شدن بیشتر جامعه) و رضایت شهروندان، رابطه منفی وجود دارد؛ به عبارتی این اثرگذاری به صورتی است که میزان رضایت با افزایش این قومیت‌گرایی کاهش می‌یابد. این رضایت نداشتن در متغیرهای

خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی نیز وجود دارد. اثرگذاری نظام خویشاوندی بر میزان رضایت در این بررسی معنادار نبوده و برای سایر شاخص‌ها معنادار است. در مورد گذشت و ایثار سؤالات به صورت سؤالات منفی وارد مدل شده و از این رو این رابطه به صورت منفی تعبیر شده است. در اصل رابطه منفی بین رضایت و کاهش گذشت و ایثار وجود دارد.

جامعه آماری زندانیان

جامعه آماری زندانیان شهر رامهرمز 50 نفر هستند که در زندان شهر رامهرمز زندانیانی با جرم‌های گوناگون زندانی‌اند و هدف ما در این جامعه آماری، زندانیانی بودند که اهل شهر رامهرمز بودند (همه زندانیان 50 نفر بودند) و با پرسش‌نامه و مصاحبه، نظر آنان دریافت و تهیه شد که در جدول شماره (7) به شرح ذیل است:

جدول شماره (7). آزمون (T) تک متغیره، عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی در شهر قومیتی رامهرمز (0400) از نظر جامعه آماری زندانیان

آزمون تک نمونه‌ای						
ارزش تست (میانگین) = 3						
مؤلفه‌ها	آزمون تی (t)	درجه آزادی (df)	سطح معنی‌داری	تفاوت میانگین‌ها با عدد ثابت	با ضریب 55% اطمینان	پایین‌تر بالا
1 رعایت نکردن حقوق شهروندی	12/954	49	.000	2/96000	2/5008	3/4192
2 تأمین معیشت	13/086	49	.000	3/12000	2/6409	3/5991
3 بیکاری و یا شغل نامناسب	37/452	49	.000	4/56000	4/3153	4/8047
4 سهولت در سرقت	24/446	49	.000	3/78000	3/4693	4/0907
5 کدورت و دشمنی	10/613	49	.000	2/18000	1/7672	2/5928
6 خودنمایی و جلب توجه دیگران	12/274	49	.000	2/46000	2/0572	2/8628

آزمون تک نمونه‌ای						
ارزش تست (میانگین) = 3						
مؤلفه‌ها	آزمون تی (t)	درجه آزادی (df)	سطح معنی‌داری	تفاوت میانگین‌ها با عدد ثابت	با ضریب 55%	
					اطمینان	پایین تر
7 تعصبات قومی	11/412	49	.000	2/42000	1/9938	2/8462
8 نزاع قومی و قبیله‌ای	11/201	49	.000	2/60000	2/1335	3/0665
9 محیط خانواده	12/609	49	.000	2/62000	2/2024	3/0376
00 عادت از در دوران کودکی	13/857	49	.000	2/48000	2/1203	2/8397
11 تنبلی و ثروت بادآورده	14/806	49	.000	3/52000	3/0422	3/9978
12 آموزش نامناسب کسب شهرت و افتخار یا حسادت	25/237	49	.000	3/84000	3/5342	4/1458
13	17/934	49	.000	3/20000	2/8414	3/5586
14 تأمین موادمخدر	10/192	49	.000	2/14000	1/7180	2/5620
15 سهولت در توزیع مواد مخدر	13/492	49	.000	2/96000	2/5191	3/4009
16 معاشرت با افراد ناباب	45/218	49	.000	4/52000	4/3191	4/7209

براساس داده‌های جدول شماره (7) با توجه به معنی‌دار بودن آزمون (T) در سطح (05/ P و

جامعه آماری مدیران و مسئولان شهر رامهرمز

در جدول شماره (8) به بررسی نظرات مدیران و مسئولان شهر رامهرمز در رابطه با امنیت اجتماعی پرداخته شده است. نزاع‌های دسته‌جمعی، کاهش سرمایه اجتماعی در شهر، کاهش امنیت عمومی و حقوقی شهروندان، قومیت‌گرایی و مدیریت قومیتی، مسائل اقتصادی شهر، تبعیضات در خدمات شهری و غلبه فرهنگ قومی را از مهم‌ترین شاخص‌ها از نظر مسئولان شهری بوده است. نتایج آماری این پرسش‌نامه در جدول زیر مشخص شده است.

جدول شماره (8). آزمون (T) تک متغیره، عوامل تأثیرگذار از دیدگاه مدیران و مسئولان شهری در مورد عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی در شهر قومیتی رامهرمز (0000)

آزمون تک نمونه‌ای						
ارزش تست (میانگین) = 3						
مؤلفه‌ها	آزمون تی درجه آزادی	سطح معنی‌داری	تفاوت میانگین‌ها با عدد ثابت	با ضریب 55% اطمینان پایین‌تر	با ضریب 55% اطمینان بالا	
	t()	(df)				
نزاع دسته‌جمعی	18/553	39	.000	5/85000	5/2122	6/4878
سرمایه‌های اجتماعی	17/160	39	.000	6/95000	6/1308	7/7692
امنیت عمومی	47/248	39	.000	19/57500	18/7370	20/413018
امنیت حقوقی و حقوق شهروندی	17/068	39	.000	13/50000	11/9001	15/099911
قومیت و عرف	35/195	39	.000	20/47500	19/2983	21/651719
مدیریت شهری	20/588	39	.000	6/55000	5/9065	7/1935
اشتغال و اقتصاد	13/957	39	.000	4/52500	3/8692	5/1808
خدمات اجتماعی	12/362	39	.000	6/47500	5/4156	7/5344
فرهنگ قومیتی	24/018	39	.000	10/92500	10/0049	11/845110

بر اساس داده‌های جدول شماره (8) با توجه به معنی‌دار بودن آزمون (T) در سطح $P < /05$ و $df=39, t=20$ می‌توان نتیجه گرفت که همه عوامل (گویه‌های موردسنجش) از نظر مسئولان در ادارات و خدمات‌رسانی به شهروندان معنادار بوده و موجبات نارضایتی شهروندان را ایجاد کرده‌اند. این

گویه‌ها به ترتیب قومیت‌گرایی و عرف 20/475، امنیت عمومی 13/50، 19/575، فرهنگ 10/925، شاخص‌های عمومی 6/95، مدیریت شهری 6/55، خدمات 6/475، نزاع دسته‌جمعی 5/85، اقتصاد و اشتغال 4/525 موجبات نارضایتی شهروندان را فراهم کرده و در کاهش امنیت اجتماعی شهر قومیتی رامهرمز از نظر مسئولان و مدیران شهری شهر رامهرمز تأثیرگذارند. از نظر مسئولان شهری و با توجه به نوع مسئولیت آن‌ها و درگیری روزانه آن‌ها با امور شهری گونه‌شناسی محلات شهر رامهرمز بر اساس علل ناامنی و تنش‌های اجتماعی در شهر رامهرمز صورت گرفت که شش محله احتمالاً جرم‌زا و دارای تنش اجتماعی می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی و ارائه الگوی امنیت اجتماعی در شهر رامهرمز انجام شد. از آنجاکه این شهر از ویژگی قومیتی و سکونت چند قومیت متفاوت برخوردار است، این ویژگی به‌عنوان محور اصلی این بررسی قرار گرفت. می‌توان بیان کرد در شهرهایی که از تنوع قومیتی، فرهنگی، نژادی برخوردارند و روح حاکم بر روابط این شهرها بیش از آنکه از قوانین حاکم بر جامعه بهره‌گیرد از عرف و سنت‌ها متأثر است؛ همواره تنش‌ها و مشکلات امنیتی از بارزترین موانع توسعه است. در این پژوهش، سه جامعه آماری شهروندان، زندانیان و مدیران و مسئولان شهری برای بررسی وضعیت امنیت اجتماعی شهر رامهرمز در نظر گرفته شد. با توجه به تحلیل و بررسی نظر شهروندان، زندانیان و مدیران و مسئولان شهری شهر رامهرمز و تحقیقات میدانی و آسیب‌شناسی عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی شهر رامهرمز مشخص شد که از نظر شهروندان عواملی از قبیل «1. فرهنگ قومیت‌گرایی، 2. سرمایه‌های اجتماعی، 3. امنیت حقوقی و حقوق شهروندی، 4. عامل خدمات و امنیت عمومی، 5. عامل نزاع قومیتی، 6. فرهنگ قومیتی و 7. عامل اقتصاد و اشتغال» بر امنیت اجتماعی شهر رامهرمز تأثیر منفی گذاشته و باعث تضعیف امنیت اجتماعی در شهر رامهرمز و دغدغه شهروندان شهر رامهرمز می‌باشند.

در این بررسی، رضایت شهروندان از امنیت اجتماعی شهر و میزان تمایل به ماندگاری در شهر مشخص و به‌عنوان یک متغیر وابسته تعیین شد. متغیرهای مستقل در این بررسی عبارت بودند از: سرمایه‌های اجتماعی، امنیت حقوقی و حقوق شهروندی، خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی، اعتماد، سازگاری، نظام خویشاوندی و گذشت و ایثار.

بر این اساس می‌توان بیان کرد که بین افزایش مقادیر قومیت‌گرایی (به‌معنای عرفی شدن بیشتر جامعه) و رضایت شهروندان رابطه منفی وجود دارد، به‌صورتی که میزان رضایت با افزایش قومیت‌گرایی کاهش می‌یابد. این کاهش رضایت در رابطه با متغیرهای خدمات و امنیت عمومی، نزاع قومیتی نیز وجود دارد. نظام خویشاوندی بر میزان رضایت معنادار نبوده است؛ از این‌رو، می‌توان گفت در صورتی که قومیت به‌عنوان یک سرمایه اجتماعی تقویت نشود و به سمت جداگزینی فضایی و اجتماعی شهروندان سوق یابد، می‌تواند اثرات مثبت خویشاوندی در این شهرها را کاهش دهد و به عامل اختلال در امنیت منجر شود. همچنین نتایج بررسی در مدیریت شهری نشان داد، قومیت‌گرایی و تعصبات قومی در به‌دست گرفتن مدیریت شهری (خصوصاً در شهرهای ایران که انتخاب مدیران شهری با آرا مشخص می‌شوند) می‌تواند زمینه‌ساز بروز بسیاری از نارضایتی‌ها خصوصاً در توزیع عادلانه امکانات شهری در بین محلات شود. این امر در طول زمان خود منجر به تقویت قومیت‌گرایی برای غلبه بر رفتار مدیریت شهری خواهد شد. در این بررسی، این مسئله هم در سطح شهروندان و هم در سطوح مدیریتی به‌عنوان یک معضل اساسی بیان شده است.

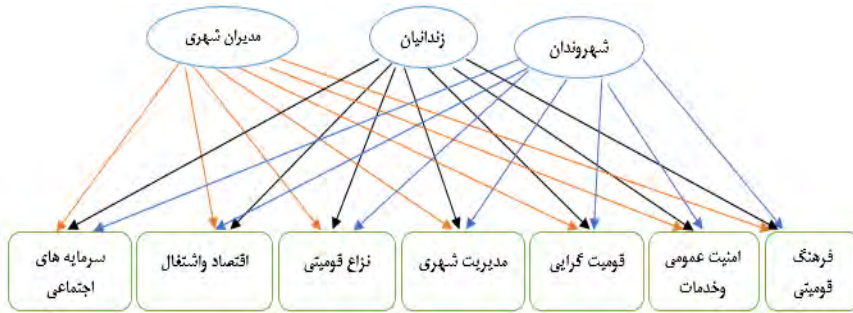
چهارچوب نظری این تحقیق با تأکید بر نظریه ساخت‌گرایی در قومیت تدوین شد و بر این اساس، نتایج تحقیق با دیدگاه دوم در مبحث ساخت‌گرایی یعنی دیدگاهی که بر حفظ هویت قومی و تداوم سیاست قومی در مقابل ذوب قومیت‌ها تأکید دارند همسو بوده و آن را تأیید می‌کند. به عبارتی برای ایجاد امنیت اجتماعی بیشتر باید به سمت بسیج قومی و مشارکت اقوام پیش رفت و با تقسیم کار فرهنگی در این رابطه مبارزه کرد. این نتایج، یافته‌های صفایی و

جهانبخش (1400) را که معتقدند بر کنار ماندن از تفاوت‌های فرهنگی و قومی ناممکن است و بین نظارت اجتماعی و قومیت و امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی و فرهنگی رابطه وجود دارد تأیید می‌کند. همچنین این نتایج، با بررسی‌های منصوریان و همکاران (1398) در شهر نورآباد منطبق است و نتایج آن را تأیید می‌کند. کاهش امنیت اجتماعی با افزایش قومیت‌گرایی و لابی‌گری‌های قومی که سبب واگرایی قومیت‌ها در شهر می‌گردد، با نتایج خادمی (1398) در شهر ارومیه و همچنین رابطه افزایش احساس امنیت با افزایش احساس امنیت با افزایش احساس همگرایی بین قومیت‌ها با نتایج ویراکون و همکاران (2020) همسو است. همچنین کاهش سرمایه اجتماعی در شهر رامهرمز به دلایل واگرایی‌های قومیتی با نتایج این بررسی همسویی دارد. یافته‌ها با تأیید رابطه تقویت هویت و امنیت اجتماعی (هزارجریبی، 1400)، قومیت به‌عنوان کانون توجه در انتخابات (عباسی اسفحیر، 1399) و رابطه معنادار امنیت اجتماعی و یکپارچگی اجتماعی (حیدری و حضرتی، 1399) همسو بوده و آن‌ها را تأیید می‌کند.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بر اساس نظرات جامعه‌زندانان نیز عواملی مانند رعایت نشدن حقوق شهروندی، تعصبات قومی، کدورت‌ها و دشمنی‌ها، سعی در خودنمایی (شکل‌گیری وندالیسم) در ارتکاب بزه معنادار بوده است.

همچنین از نظر مسئولان شهری نزاع دسته‌جمعی، کاهش سرمایه‌های اجتماعی، امنیت‌های عمومی، نحوه مدیریت شهر (قومیت‌گرایی مدیریتی)، توزیع ناعادلانه خدمات اجتماعی، فرهنگ قومیتی در شکل‌گیری آسیب‌های قومیتی شهر معنادار بوده است.

بر اساس نتایج این بررسی، عواملی اشتراکی اثرگذار بر امنیت اجتماعی از مجموع نظرات شهروندان، مسئولان و زندانیان در نمودار شماره (2) زیر مشخص شده است. مهم‌ترین اشتراکات به‌دست‌آمده از تحلیل داده‌ها بر فرهنگ قومیت‌گرایی، امنیت عمومی، قومیت‌گرایی، مدیریت شهری، نزاع قومیتی، اقتصاد و اشتغال و سرمایه اجتماعی را می‌توان نام برد.

نمودار شماره (2). عوامل اشتراکی تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی از نظر شهروندان، زندانیان، مدیران شهری شهر قومیتی رامهرمز 1400

تنوع قومیتی به عنوان یک ظرفیت در افزایش جذابیت شهرها به شمار می آید اما بر اساس یافته های این تحقیق در رابطه با شهر رامهرمز می توان بیان کرد که در شهرهایی که عوامل تبیین کننده امنیت شهری (عوامل مشخص شده در این تحقیق) نتواند به سازگاری اقوام و تقویت سرمایه های اجتماعی بدل شود، خود از یک فرصت به تهدید بدل خواهد شد. همان طور که در بررسی میزان رضایت شهروندان از وضعیت فعلی شهر و اثرگذاری این عوامل مشخص شد، فرهنگ و قومیت گرایی بیشترین اثر (منفی) را بر رضایت شهروندان از شهر رامهرمز به دنبال داشته است. برای بهبود وضع موجود می بایست برنامه ریزی دقیقی در زمینه های گوناگون صورت گیرد تا به تدریج مشکلات و چالش های شهری شهر رامهرمز برطرف شده و شهروندان امنیت اجتماعی را در فضای شهری احساس کنند و با مدیران و برنامه ریزان شهری همسو شوند.

نمودار شماره (3). ارتقای امنیت اجتماعی شهر قومیتی رامهرمز (منبع محقق 1400)

با توجه به عوامل اشتراکی تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی از نظر شهروندان، زندانیان، مدیران شهری شهر قومیتی رامهرمز در نمودار شماره (2) می توان با اقداماتی همانند بهره گیری از ظرفیت های موجود و کاهش موانع در زمینه های اجتماعی تقویت سرمایه های اجتماعی در بین اقوام و تغییر تعارضات به همکاری، تخصص گرایی و کاهش نفوذ و اثرگذاری اقوام خاص در شهر (جلوگیری از تسلط مدیریتی یک قوم خاص) مشارکت اجتماعی، توسعه و گسترش ارزش ها و بنیادها به جای عرف، توسعه عدالت اجتماعی در جهت مقابله با به حاشیه رانده شدن برخی اقوام، استفاده از ظرفیت های همه اقوام در مدیریت شهری شهر رامهرمز جهت پرهیز از سوگیری های مدیریتی به نفع قومی خاص، بهره گیری از ظرفیت های میانجیگری های قومی حل تعارضات به صورت ریشه ای، تقویت قانون پذیری به جای عرف گرایی، کاهش نابرابری های اجتماعی و خدماتی در شهر با هدف کاهش بی اعتمادی، تقویت شهرک های صنعتی، حمایت از بخش کشاورزی (با هدف اشتغال پایدار) با توجه به قابلیت های موجود و تجهیز ادارات به خصوص شهرداری جهت خدمت رسانی بیشتر، تقویت سازمان های اجتماعی مانند تأمین اجتماعی و صندوق های بیمه (جهت اطمینان از نهادهای ملی) قومیت گرایی فرهنگی، می تواند امنیت اجتماعی شهر

رامهرمز را تقویت کند و باعث ارتقای امنیت اجتماعی و ارائه الگویی مناسب برای شهرهایی با تنوع قومیتی شود. این تحقیق با نتایج پژوهش‌های مورد بررسی خصوصاً در زمینه عوامل مؤثر بر امنیت اجتماعی در ابعاد سرمایه اجتماعی، هویت، امنیت جانی، مالی و روانی همسو بوده و توانسته است ابعادی دیگر مانند عرف و اجرای ناصحیح قوانین جاری، تبعیض و نفوذ در لایه‌های مدیریتی، سازگاری و تسلط روابط خویشاوندی به جای مشارکت اجتماعی را به عنوان مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کاهش امنیت اجتماعی در شهرهای قومیتی مشخص کند.

سپاسگزاری

از همه کسانی که در انجام این پژوهش همکاری و همراهی داشته‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌گردد.

- استوار، احمدرضا؛ پاک‌نهاد، امیر و هوشیار، مهدی. (1400). تأثیر تمرّد نسبت به مأموران پلیس بر احساس امنیت اجتماعی شهروندان (مورد مطالعه: استان فارس). *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 13(4)، 1-34. قابل بازیابی از:

http://sopra.jrl.police.ir/article_95455.html

- افشانی، سیدعلیرضا و فرقانی، مهناز. (1395). تفاوت بین نسلی احساس امنیت اجتماعی در بین والدین و فرزندان ساکن شهر یزد. *تحلیل اجتماعی نظم و نابرابری اجتماعی*، 8(2)، 173-199. قابل بازیابی از:

https://jsoa.sbu.ac.ir/article_99459.html

- امینی‌زاده، سینا و طبیعی، منصور. (1399). فناوری‌های ارتباطی جدید، هویت و احساس امنیت اجتماعی (دانشجویان دانشگاه کرمان). *فصلنامه مطالعات فرهنگ - ارتباطات*، 21(50)، 119-148. قابل بازیابی از:

http://www.jccs.ir/article_96360.html

- اولادی، شعبان؛ محمدی، اصغر و نظری، سعید. (1399). بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان. *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 12(4)، 1-28. قابل بازیابی از:

http://sopra.jrl.police.ir/article_95459.html

- ترکی، حسین؛ خسروی، محمدعلی و قربان‌پور، علی. (1399). آینده‌پژوهی چالش‌های حقوقی سرزمینی قومیت‌گرایی در ارتباط با امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران. *تحقیقات حقوقی بین‌المللی*، 13(48)، 373-396. قابل بازیابی از:

http://alr.iauctb.ac.ir/article_689811.html

- حیدری، محمدتقی و حضرتی، مجید. (1399). تبیین نقش امنیت اجتماعی در ارتقای مؤلفه‌های سلامت اجتماعی محلات اسکان غیررسمی (مطالعه موردی: محله اسلام‌آباد شهر زنجان). *مطالعات برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی*، 15(1)، 233-248. قابل بازیابی از:

http://jshsp.iaurasht.ac.ir/article_672504.html

خادمی، علی. (1388). بررسی میزان و رابطه امنیت اجتماعی و همگرایی قومیت‌های آذری و کرد در شهر ارومیه. تغییرات اجتماعی - فرهنگی، 5(2)، 41-57. قابل بازیابی از:

https://journal.khalkhal.iau.ir/article_527881.html

- خادمی رامهرمزی، حسن. (1398). رامهرمز در گذر تاریخ. چاپ اول، قم: انتشارات آوای منجی.

- دهخدا، علی اکبر. (1401). لغت‌نامه دهخدا. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

- سبحانی‌فر، علی. (1401). ارائه الگوی امنیت اجتماعی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر گفتمان امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی). آفاق امنیت، 15(54)، 221 - 244. قابل بازیابی از:

https://ps.ihu.ac.ir/article_207207.html

- سجادی، حمید. (1400). تفسیری فراگیر از امنیت اجتماعی در مطالعه موردی ایران. جامعه پژوهی فرهنگی، 12(1)، 99-129. قابل بازیابی از:

https://socialstudy.ihcs.ac.ir/article_6272.html

- سهرابی، حیدر و عبدالرحیمی، محمد. (1399). مؤلفه‌های اثرگذار در پیشگیری از تخلفات اجتماعی براساس قرآن کریم و روایات اسلامی. فصلنامه انتظام اجتماعی، 12(4)، 57-82. قابل بازیابی از:

http://sopra.jrl.police.ir/article_98884.html

- شبکه بهداشت و درمان رامهرمز. (1400).

- شهرداری رامهرمز. (1400).

- شفیعی لطف‌آبادی، شیدا؛ رحمانی فیروز‌جاه، علی و علی‌اصغر، عباسی اسفجیر. (1400). نقش قومیت، جایگاه اجتماعی و مصرف رسانه افراد بر رفتار انتخاباتی اجتماعات چند قومیتی اقوام استان خراسان شمالی. پژوهش‌های سیاسی و بین‌المللی، 12(47)، 113 تا 128. قابل بازیابی از:

http://jpir.iaujournals.ir/article_682899.html

- صفایی، عزت‌الله؛ جهانبخش، اسماعیل و بهیان، شاهپور. (1400). بررسی جامعه‌شناختی نقش عوامل سیاسی و اجتماعی (طرح‌واره‌های قومیتی) مؤثر بر ایجاد همگرایی قومی در میان گروه‌های قومی ساکن شهر اهواز. *جامعه‌شناسی سیاسی ایران*، 4(4)، 390-405. قابل بازیابی از:

<https://www.magiran.com/paper/2404710>

- طویلی، مهدی؛ شیداییان، مهدی؛ میرخلیلی، سید محمود و دارابی، شهرداد. (1400). تحلیل نسبت مصلحت‌سنجی تعقیب‌کننده با نظریه عمومی و امنیت اجتماعی. *مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران*، 10(1)، 79-116. قابل بازیابی از:

https://jsr.ut.ac.ir/article_80458.html

- عبدی، علی. (1399). عرف و نقش آن در ساخت قواعد حقوقی به نقل از محمدجعفر جعفری لنگرودی (۱۳۷۶)، مقدمه عمومی علم حقوق، تهران: گنج دانش.

- علمی‌فرد، شهرام. (1400). بررسی تأثیر الگوهای شهرسازی اسلامی در مدیریت و ارتقای کیفی رفتارهای اجتماعی در فضاهای شهری. *نشریه تخصصی پژوهش‌های پیشرفت و تعالی*، 4(4)، 1-13. قابل بازیابی از:

http://www.mpishraft.com/article_147923.html

- فردریک، نیکلز کرلینجر و الازارجی. پدهازوره. (1396). رگرسین چندمتغیری در پژوهش رفتاری. *ترجمه حسن سرایی*، تهران: انتشارات سمت.

- گراوند، یاسر؛ آتش‌افروز، علی و عنبری، علی. (1399). مدل یابی رابطه‌های ساختاری امنیت و شادکامی اجتماعی با نقش واسطه‌ای سرمایه‌های روان‌شناختی در شهر اهواز. *مجله روان‌شناسی*، 24(3)، 334-350. قابل بازیابی از:

<http://www.iranapsy.ir/fa/Article/21987>

- خوشحال، امیر و مجاوری، شهین. (1398) همبستگی اجتماعی از نگاه دورکیم. نشریه رشد آموزش علوم اجتماعی، 21(3)، 34-40. قابل بازیابی از:

<https://b2n.ir/k72764>

- محمدی صادق، سعید و علمزاده، شوکت. (4400). مطالعه جامعه‌شناختی تأثیر فضای مجازی بر ارتکاب جرم جوانان و نوجوانان. *فصلنامه انتظام اجتماعی*، 13(4)، 167-188. قابل بازیابی از:

http://sopra.jrl.police.ir/article_98942.html

- محمدی، ندا. (1400). تأثیر صنعت بیمه در ایجاد امنیت اجتماعی با نقش میانجی کیفیت زندگی. *مطالعات مدیریت و کارآفرینی*، 7(3)، 155-165. قابل بازیابی از:

<https://b2n.ir/d01701>

- مرکز آمار ایران. (1400). سالنامه آماری کشور سال 9513. قابل بازیابی از:

<https://www.amar.org.ir/>

- منتظری، احمد؛ باصری، بابک؛ فقیه حبیبی، علی و بهنیا، مسیح. (1398). بررسی نسبت تنوع فرهنگی در ایران و حقوق بشر. *فصلنامه علمی پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام*، 9(4)، 189-225. قابل بازیابی از:

<https://b2n.ir/r31591>

- منصوریان، حسین؛ رجایی، سعید عباس؛ حاتمی، احمد و عاشوری، حسن. (1398). آسیب‌شناسی مدیریت شهری در شهر اقوام (مطالعه موردی: شهر نورآباد، استان لرستان). *جغرافیای اجتماعی شهری*، 6(1)، 193-211. قابل بازیابی از:

https://jusg.uk.ac.ir/article_2216.html

- ناصر پیرسرای، آرش؛ شیری، عباس و مؤذن‌زادگان، حسنعلی. (1398). رابطه سرمایه اجتماعی با پیشگیری رشدمدار و جامعه‌مدار از جرم (مطالعه موردی: شهرستان ملارد). *مجله مطالعات حقوق کیفری و جرم‌شناسی*، 49(2)، 331-352. قابل بازیابی از:

https://jqclcs.ut.ac.ir/article_86228.html

- هزار جریبی، جعفر. (1400). شاخص‌های هویت ملی از منظر امنیت اجتماعی. پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، 16(63)، 33-65. قابل بازیابی از:

http://icra.jrl.police.ir/article_96248.html

- Argyle, M. (2013). *The psychology of happiness*. Routledge. Retrieved form:

<https://doi.org/10.4324/9781315812212>

- Alba, R. D., & Chamlin, M. B. (1983). A preliminary examination of ethnic identification among whites. *American Sociological Review*, 240-247. Retrieved from:

<https://www.jstor.org/stable/2095108>

- Baker-Bell, A., Stanbrough, R. J., & Everett, S. (2017). The stories they tell: Mainstream media, pedagogies of healing, and critical media literacy. *English Education*, 49(2), 130-152. Retrieved from:

<https://www.jstor.org/stable/26492794>

- Chawla, Y., & Chodak, G. (2021). Social media marketing for businesses: Organic promotions of web-links on Facebook. *Journal of Business Research*, 135, 49-65. Retrieved from:

<https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.06.020>

- Easton, M., & Van Ryckeghem, D. (2012). Reflections on community policing and citizen participation. *Social Conflicts, Citizens and Policing. Governance of Security Research Papers Series*, 6, 15-30. Retrieved form:

<https://b2n.ir/q62173>

- Forest, B. (2018). Electoral geography: From mapping votes to representing power. *Geography Compass*, 12(1), e12352. Retrieved form:

<https://doi.org/10.1111/gec3.12352>

- Greeley, A. M. (1971). *Why can't they be like us? America's white ethnic groups*. New York: EP Dutton. Retrieved form:

<http://www.globalmissiology.org/>

- Horner, K., & Weber, J. J. (2017). *Introducing multilingualism: A social approach*. Routledge. Retrieved form: <https://doi.org/10.4324/9781315276892>
- Packard, J., Callaway, L., Dorris, C., & Suhr, E. (2013). Social ties, disorder and distress: a qualitative examination of the protective effects of social capital in neighborhoods. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences*, 2(1), 27-51. Retrieved from: <https://b2n.ir/y56620>
- Karimi, K., Abtahi, M., & Motalebi, M. (2020). Ethnic policy in the Islamic Republic of Iran and its role in national security and cohesion. *Political Sociology of Iran*, 3(2), 889-905. Retrieved form: http://jou.spsiran.ir/article_148689.html?lang=en
- Marquardt, K. M. (2012). Participatory security: citizen security, participation, and the inequities of citizenship in urban Peru. *Bulletin of Latin American Research*, 31(2), 174-189. Retrieved form: <https://doi.org/10.1111/j.1470-9856.2011.00656.x>
- Mashhadi, J., Memari, M., & Saki, A. (2021). A Review of Literature Perspective on the Role of Identity in English Language Learning. *Research in English Language Pedagogy*, 9(Special Issue of NTLL Conference), 102-120. Retrieved form: https://relp.isfahan.iau.ir/article_684610.html
- McDonald, P., Grant-Smith, D., Moore, K., & Marston, G. (2020). Navigating employability from the bottom up. *Journal of Youth Studies*, 23(4), 447-464. Retrieved form: <https://doi.org/10.1080/13676261.2019.1620925>
- Sačić, A. (2018). *The role of language identity in the English language textbooks for primary school education in Sarajevo, Bosnia and Herzegovina* [University of Sarajevo]. Retrieved form: http://relp.khuisf.ac.ir/article_684610.html

- Suttles, G. D. (1968). *The social order of the slum: Ethnicity and territory in the inner city*. University of Chicago Press. Retrieved form:
<https://b2n.ir/b75611>
- Wan, E., & Vanderwerf, M. (2009). A Review of the Literature on Ethnicity, National Identity, and Related Missiological Studies. Retrieved form:
<https://b2n.ir/w76762>
- Yoon, H., Yun, S., Lee, J., & Phillips, F. (2015). Entrepreneurship in East Asian regional innovation systems: Role of social capital. *Technological Forecasting and Social Change*, 100, 83-95. Retrieved form:
<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2015.06.028>

